

Umotvor 1 1/2

nadaljevanje iz prejšnje številke

Nekaj primerov tehnik učenja

LEA

Preden začnem z učenjem si nabere čimveč literature. Ne zato, ker bi želela čimveč predelati, ampak zato, ker mi gotovo vsa literatura ne bo ustrezala. Drugi razlog pa je ta, da z več razpoložljive literature lažje najdem dodatna pojasnila ali odgovore na morebitna vprašanja.

Poleg specifične literature za določen predmet, si pripravim tudi material, ki mi je pomagal pri preteklih izpiti (histologija, anatomija). Zgodi se, da se določeno stvar približno spomnim, ampak ne dovolj natančno. Ko ponovim preteklo snov, gre nova precej lažje v glavo. Pomembno pa se mi zdi, da pri brskanju starih stvari ne izgubim preveč časa.

Moja navada je tudi, da si fotokopiram zapiske, čeprav se je do sedaj izkazalo, da jih bolj malo uporabljam. Hitro me namreč zmoti pisava, ki jo težko berem, slabe kopije... Zavedam pa se, da lahko v zapiskih najdem številne namige o priljubljenih temah določenih profesorjev. Zato takrat, ko izvem (če izvem), s kom se bom srečala na ustnem delu, predelam zapiske z njenih/njegovih predavanj. Po drugi strani, pa se zelo rada učim po svojih zapiskih, a kaj, ko so navadno precej pomanjkljivi...

Naslednji korak je načrtovanje dni učenja. Pri načrtovanju je bistveno, da ne pozabim na proste dni. Na začetku, ko sem še polna zagona, se mi zdi, da bom brez večjih težav zdržala hudo naporen tempo. Kaj hitro se izkaže, da temu ni tako in da bom nujno potrebovala »time out«. Poleg tega, pa nikoli ne vem, kaj vse se bo dogajalo v naslednjih tednih, česar ne bi hotela zamuditi, zato si v načrtu vedno pustim nekaj dni rezerve.

Knjige se lotim na prav poseben način. Najprej se lotim poglavij, ki so mi bližje (če za njihovo razumevanje ni potrebno znanje preteklih poglavij). Tako se mi snov priljubi in postane še bolj zanimiva, tako da ni vse skupaj ena sama prisila.

Ko poglavje končam, se mi misli koncentrirajo na vprašanjih, ki jih pobrem s spleta. Tako lahko sproti preverim, če se določeno snov učim dovolj podrobno. Če bi se vprašanj lotila šele na koncu, bi se mi lahko zgodilo, da bi ugotovila, da bi bilo potrebno vse skupaj malce bolj temeljito predelati, ampak časa pa ni več... Prav tako me ta vprašanja opozarjajo na teme, ki so se v izpiti že pojavile (na žalost se učimo za izpit!).

Miselni vzorci in izpisovanje mi niso preveč blizu. Kaj hitro namreč ugotovim, da porabljam vse preveč časa za stvari, ki so jih napisali že drugi. Zato raje podčrtam le ključne besede ali jih izpišem poleg besedila (v svojih knjigah!). Zelo pogosto si napišem tudi razne asociacije. Tako mi stran postane precej bolj domača in se iz nje lažje učim.

Vsak nov dan začnem s ponavljanjem snovi naučene prejšnji dan. Pri meni se je namreč izkazalo, da mora biti med učenjem in ponavljanjem najmanj »ena prespana noč«. Vsekakor pa so ponavljanju namenjeni tudi zadnji dnevi pred izpitom.

Urednika

Matija Žerdin •
doc. dr. Samo Ribarič, dr. med.

Tehnični urednik

Vanja Mavrin

Avtorji

Mojca Böhm •
asist. mag. Janez Dolenšek, dr. med. •
Vesna Gorup, • Andrej Grajn •
Mojca Hajdinjak • Matej Horvat •
Mojca Jegerišnik •
akad. prof. dr. Marjan Kordaš, dr. med.

• Gregor Prosen • Gregor Rečnik •
Matjaž Sever • Ajda Skarlovnik •
Lea X •

prof. dr. Matjaž Zorko, univ. dipl. kem.
• Matija Žerdin

Lektorji

Vanja Mavrin • Simona Jenko •
Matija Žerdin

Ilustracije

Andreja Avberšek • Anja Zupan •
Matija Žerdin

Prvotno izšlo pri

Medicinski fakulteti,
Univerze v Ljubljani, 2003

Krize so sestavni del izpita in verjamem, da smo jih vsi že kdaj doživeli. Ko te prevzame občutek, da ne znaš prav dosti, da si večino pozabil... Meni v takih trenutkih najbolj pomaga pogovor s kolegom, ki se uči za isti izpit kot jaz. Po izmenjavi občutkov se pomirim in vidim, da vse le ni tako črno.

Najhujša kriza pa me navadno počaka kakšen teden pred izpitom (takrat, ko so odjave še možne). V meni se rodi izjemna želja po odjavi, ki bi me rešila vseh muk. Ampak to ni dolgoročna rešitev. Izpit me bo počakal. Predlagam, da vedno dvakrat premisliš, preden se odjaviš!! Kajti vsega tistega časa, ki si ga namenil učenju gotovo nisi vrgel stran.

Ko sem v procesu učenja za izpit postanem zelo dojemljiva za številne nasvete starejših kolegov, v smislu: »ta profesor je OK, drugi ni«, »ta sprašuje to in ono«, »ta ima raje ženske«... Vendar sem hitro spoznala, da držijo le do neke mere. Vsak doživi svojo izkušnjo s profesorjem in nima smisla, da se že pred izpitom treseš, ker si slišal, da je tvoj izpraševalec »zmaj«.

Dan pred izpitom je pri meni najbolj stresen. Ugotovila sem, da je najbolje, da izkoristim ta dan za vse drugo, razen za učenje ne, predvsem pa, da grem zgodaj spat. Spočiti možgani so namreč ključnega pomena, da se lahko na izpitu spomnim naučenega.

Po opravljenem izpitu se rada nagradim s kakšno priljubljeno stvarjo, ki mi zaznamuje konec nekega obdobja, v katerem sem bila kot ujetnik svoje sobe prisiljena k memoriziranju ogromne količine snovi.

MATJAŽ

Učenje na fakulteti se popolnoma razlikuje od učenja na srednji šoli. Sicer so moje osebne izkušnje iz srednje šole že precej oddaljene, se pa dobro spominjam, da je vstop na fakulteto zame predstavljal veliko spremembo, če ne kar hud šok. S srednješolskim načinom priprave na preverjanje znanja sem lahko v najboljšem primeru dosegel največ dober povprečen rezultat. Na srečo se to pokaže še pred prvim izpitom na številnih kolokvijih, tako da je dovolj časa za ukrepanje. Ne vem več, katera je bila prva sprememba pri mojem učenju in kakšen je bil nadaljni razvoj, zato bom opisal trenutni način dela, ki ga uporabljam za preverjanje znanja.

Priprava

Priprava na izpit se začne s poslušanjem predavanj in prisotnostjo na vajah. Predavanja o določeni temi so v veliki večini primerov v podrobnostih drugačna kot pa

v predpisani literaturi. Vsak predavatelj ima svoj izbor snovi iz več virov, lahko prilagodi snov slovenskim razmeram, pove komaj objavljeno odkritje, poudari, kar se mu zdi pomembnega, predstavi slikovni material iz dolgoletne prakse,... Ob tem je največkrat tudi eden od izpraševalcev na izpitu, tako da je obojestransko poznavanje več kot koristno. Profesor na ta način na izpitu študenta ne vidi prvič, študent pa spozna svojega izpraševalca in s tem lažje razvije primeren odnos med pogovorom. Na vajah se največkrat utrjuje in dopolnjuje predavano snov. Pri tem je koristno izvedeti poglede kolegov na določen problem, saj se velikokrat izkaže, da ima vsak svoje predstave o isti zadevi, te pa se včasih izkažejo za napačne. Koristno je aktivno sodelovanje, kajti tistega do česar se sami dokopljemo in vidimo običajno ne pozabimo.

Praktične vaje so tudi priložnost spoznati starejše kolege, ki so demonstratorji ali takrat ravno krožijo na istem oddelku. Vedno je pametno vprašati nekoga z izpitom za seboj o njegovih lastnih izkušnjah. Več kot zberemo informacij, bolj se bo naša slika približala tistemu, kar nas čaka. Na ta način se izognemo zanašanju na napačne podatke in zloveščim mitom, ki jih okrog vsakega izpita kar nekaj kroži. Izvemo predvsem iz česa se bomo učili, koliko časa bomo porabili za učenje in kakšne posebnosti nas čakajo na izpitu.

Vedno je za izpit predpisana uradna literatura, ki jo je vsekakor potrebno dobiti in predelati. Dostikrat se

izkaže, da profesorji predavajo snov na drugačen način z odličnimi slikami, shemami in dodatnimi podatki, ki razumevanje popeljejo na višji nivo. To običajno tudi zahtevajo na izpitu in predelava knjige iz katere sami črpajo snov za predavanja lahko samo koristi. Seveda so enako koristni dobri zapiski, ki jih najbolje naredimo sami, ob tem pa že enkrat izvemo, kar bo potrebno znati. Knjigam in zapiskom se običajno pridružijo še fotokopije člankov posameznih tem, že narejeni izpiski in še kaj. Na koncu vse omenjene literature pa so seveda najpomembnejša vprašanja iz prejšnjih rokov. Ta je najbolje dobiti v vseh fotokopirnicah v okolici fakultete, od prejšnjih generacij in od kolegov. Več kot jih zbereš, večja je verjetnost, da se naučiš zahtevane podatke za izpit. Če to zanemariš, lahko ogromno znanje, vložen trud in dolge priprave na izpitu izpadejo proti vsem pričakovanjem v hudem razočaranju, v najslabšem primeru pa ponovnemu vlaganju energije in časa v priprave za naslednji rok.

Čas učenja je na začetku najbolje izvedeti od starejših kolegov, z opravljenimi izpiti pa vsak sam razvije ta občutek. Spet se izkaže kot najboljša pot poslušanje več ljudi na to temo, saj je pri tem podatku in seveda ob prej omenjenih izpitnih vprašanjih največ pretiravanja in podcenjevanja. S tem izvemo neko povprečje, ki ga potem prilagodimo lastnim izkušnjam in porabimo več ali pa manj časa glede na naše možnosti, sposobnosti in cilje. Pametno si je na začetku vzeti 10% več časa ali pa si za cilj izbrati datum pred uradnim rokom na katerega se tempiramo. To se pri vsakem izpitu izkaže za zelo koristno.

Neposredna priprava na pisni in ustni izpit zmanjša predvsem neprijetna presenečenja, ki vedno močno vplivajo na naš rezultat. Pametno se je pozanimati o vseh tehničnih podrobnostih potekanja izpita, ker na naši fakulteti skoraj ni dveh enakih izpitov! Pomembno je vedeti tudi to, na kaj so izpraševalci posebej občutljivi in

se na to potem pripraviti ali pa se v širokem loku izogniti. Ocena našega znanja namreč ni odvisna samo od tega, kaj znamo, ampak tudi od naše predstavitve in posledičnega ustvarjenega osebnega vtisa pri izpraševalcu.

Učenje in ponavljanje

Predpogoj za uspešno učenje je dobra priprava. Ko je ves učni material zbran pred nami, ga je smiselno urediti po pomembnosti. Vedno je ena knjiga temelj za učenje, iz drugih pa se določene snovi doda, dopolnjuje ali pogloblja. Smiselno je na hitro preleteti vso snov in narediti načrt, v kakšnem zaporedju bo potekalo učenje. Pri tem namenimo več časa poglavjem, ki zavzemajo pomembnejši del pri preverjanju znanja in pri katerih vnaprej pričakujemo počasnejše napredovanje. Področja, po katerih nas ne sprašujejo, pa spadajo v sklop predmeta in se nahajajo v literaturi, ni priporočljivo izpuščati. Izplača se jih vsaj enkrat prebrati, saj bo le na ta način končno znanje popolno.

Temu sledi prvo branje pri katerem moramo biti temeljiti in razumeti vse napisano. Tu priskoči na pomoč dodatna literatura, pogovori s kolegi ali neposredno vprašanje profesorju. Razjasnitev vseh dejstev je na tej stopnji nujna, ker je kasneje med učenjem vedno manj časa, še pomembnejše pa je, da je samo učenje in razumevanje zaradi nerazjasnenih dejstev okrnjeno. Dodatne informacije je smiselno vpisovati naravnost v knjigo, drugače pa jih zbrati na papirju. Včasih si je koristno narediti izpiske, kar je odvisno predvsem od časa, ki ga imamo na razpolago. Vsekakor se vedno splača narediti „metaizpiske“, nekakšne oporne točke ali miselne vzorce za hitro ponavljanje.

Po tej prvi stopnji, ki običajno zahteva polovico časa, sledi ponovno branje in pomnenje na pamet. Pred izpitom je to najbolje narediti vsaj dvakrat, pri temah, ki nam povzročajo težave, pa tudi večkrat. Uspešnost pomnenja najtemeljiteje preverimo v pogovoru s kolegom. Ljudje različno razumemo stvari in jim dajemo različne poudarke. V dialogu na ta način spoznamo različne predstave o istih stvareh, kar nam olajša razumevanje. Ob tem bomo tudi videli, na katerih področjih zaostajamo z znanjem in jih bomo izboljšali. Skupinsko ponavljanje pa mora imeti natančno določene cilje in obseg ponavljanja, drugače učinkovitost močno pade. Učinkovitost je tudi obratno sorazmerna številu udeležencev in porabljenemu času. Idealno skupinsko ponavljanje je zato najboljše v kratkih obdobjih, do dveh ur, pred izpitom, ko imamo že neko znanje, najbolje v dvojicah in trojicah. Izpitna vprašanja

je smiselno pregledovati ves čas učenja, tako da so nam vodilo k pravilnemu zajemanju znanja in učenju.

Pred izpitom

Vsak sam pozna svoja psihična in fizična dogajanja pred izpitom. Običajno smo vsi živčni. Zavedamo se, kje so naše šibke točke in imamo vpogled v to, kje se naše znanje konča. V nekaj urah se bodo zvrstili dogodki, katerim osnova so večdnevne ali tedenske priprave, katerim bo sledila objektivna ocena našega znanja. Vse to bo imelo vpliv na naše prihodnje delovanje.

Da se izognemo prevelikemu pritisku neposredno pred izpitom, je pametno v zadnjih dneh pred rokom v čim krajšem času ponoviti celo snov. Z uspešnim predhodnim učenjem je to mogoče. S tem si bomo zagotovili dober pregled nad zahtevanim znanjem. Zadnji dan si je potrebno nujno še enkrat pogledati tiste stvari, za katere vemo, da jih slabše obvladamo ali vedno znova pozabimo. Pred izpitom se pretiravanje z učenjem ne obrestuje. V zadnjih urah ne bomo veliko nadoknadili, se pa bomo preveč utrudili. Biti spočit ter sposoben razmišljanja in uspešnega priklica podatkov je pomembnejše kot pa poznavanje nekaj več dejstev. Neposredno pred izpitom je pametno zadovoljiti vsem svojim fiziološkim potrebam. Izplača se priti krepko pred začetkom izpita, da se ne razburjaš še zaradi zamujanja. Na pisnem izpitu je dobro imeti več rezervnih pisal.

Na koncu je vse skupaj odvisno tudi od sreče. Nekje jo imamo, drugje spet ne. Je pa prav gotovo pravično razdeljena med vse opravljalce izpitov.

GREGA

Po mojih izkušnjah so bila vedno najpomembnejša stara vprašanja, če so bila dosegljiva. Mnogim zmanjka časa za prelet le-teh, saj se marsikdaj ne zavedamo njihovega pravega pomena. Listanje po vprašanjih bi moralo potekati vzporedno z učenjem iz knjige, saj na tak način lažje najdeš iglo v kopicu sena in ne izgubljaš časa z nepomembnimi a obširnimi postavkami, ki vemo, da jih je pri nas ogromno. Poleg tega takšno „kombiniranje“ knjige in vprašanj omogoča razvoj interesantnih logičnih povezav, ki možgan ne zapustijo že naslednje jutro, ampak pogosto ostanejo še leta. Pa še za eno prednost vem. Tik pred izpitom, ko (vsaj meni) vedno zmanjkuje časa, po drugi strani pa je ubijalska utrujenost in naveličanost že tu, naredim največ s hitrim preletom skozi vso snov na osnovi vprašanj. To ima vsaj dva pozitivna učinka. Eden je v optimalnem izkoristku časa, drugi pa

je v dobrem počutju, ki te prevzame, ko vidiš, da nekaj pa le veš (kar je normalno, če si že nekajkrat pregledal vprašanja). Za opravljanje izpita pa sta optimizem in zaupanje v lastno znanje vsaj toliko pomembna kot vsi meseci učenja skupaj.

RAZMIŠLJANJA

Sprotno učenje

Ko smo dali to brošuro v branje nekaterim učiteljem, smo jo dobili nazaj z vprašanjem: „... ja, lepo in prav, krasno, da se takih stvari lotevate... ampak, kje pa je poglavje, v katerem boste napisali, da je **najboljše, da se študent uči sproti**?!?!“

In zato smo temu namenili tale, tretji del :)

Torej študentke inu študentje, pozor - če želite čimveč odnesti od vsega, kar vam ljuba mati fakulteta nudi, potem vam polagamo na srce - **učite se sproti**. To je lepa čednost, ki se vsekakor obrestuje, če ne prej pa takrat, ko človek prestopi svoje osemdeseto leto. Na fakulteti se bomo vsako leto potrudili, da vas bomo čimbolj zabasali z vsaj štirimi predmeti, vi pa nam naredite to uslugo in nam pokažite spoštovanje ki nam gre s tem, da se boste za te predmete (od katerih je - ne delajmo si utvar - **vsak** najbolj važen za bodočega zdravnika oz. stomatologa) naučili tisto malenkost od 600 strani, sproti. Saj ne zahtevamo veliko od vas - kvečjemu pol do ene ure dnevno, večino dni v tednu (na predmet, da se razumemo).

Prosimo tudi, da se nam ne oglašate med poukom z neumestnimi vprašanji, ki bi jih lahko že sami predelali doma - to je vendar vaša pravica in dolžnost. Ni čudno, da potem kdo iz naših vrst gre v luft, ko mu sama taka trivialna vprašanja postavljate... mi smo tu vendar zato, da se gremo znanost, ne pouk. Če nimate vprašanj, ki bi bila vsaj na nivoju magisterija - naredite nam in sebi uslugo, in bodite raje tihi. Učite se raje sproti in do takih incidentov ne bo več prihajalo.

Torej, zdaj ko smo opravili svojo državljansko dolžnost in napisali, kar je bilo od nas željeno, bi mogoče bil na mestu še razmislek, zakaj sprotno učenje lahko predstavlja „svetel vzor in ideal“, tu pa se njegova dejanska vrednost v sedanjih pogojih tudi konča.

Kako dejansko je s sprotnim učenjem pri nas študentih? Od vseh, ki smo pisali to brošuro, mislim da je sprotno učenje omenjala samo ena študentka, in sicer pri učenju za anatomijo. Kar zelo verjetno pomeni, da sprotno učenje med študenti ni ravno razširjena oblika učenja.

Verjetno je en od razlogov proti sprotnemu učenju to, da se nam je lažje učiti, če si z mislimi ves čas pri enem samem predmetu. Ravno tako važen razlog pa je to, da predstavlja sprotno učenje večini študentov veliko izgubo časa. (Večino naslednjih opazanj sem opazil pri sebi v času študija - lahko se strinjate ali pa ne, vesel bom komentarjev za v naslednjo izdajo :-)) To te potem avtomatično vodi v kampanjsko učenje: pred izpitom si rezerviraš čas, ko se samo z eno snovjo intenzivno ukvarjaš, in dejansko je tak izkupiček - pridobljeno znanje glede na porabljen čas - verjetno najbolj optimalen. Namesto, da bi snov vlekel celo leto dolgo, tako

da bi sproti pozabljal premnoge podrobnosti, se malo pred izpitom „nabildaš“, potem pa - kar ostane, ostane, ostalo pa bomo že po potrebi „flikali“...

Še en, verjetno najbolj „pereč“ razlog v očeh učiteljev, pa so „zaostali“ izpiti - tisti, ki jih nismo uspeli opraviti v predvidenem letniku, in se zanje pripravljamo med predavanji in vajami pri ostalih predmetih.

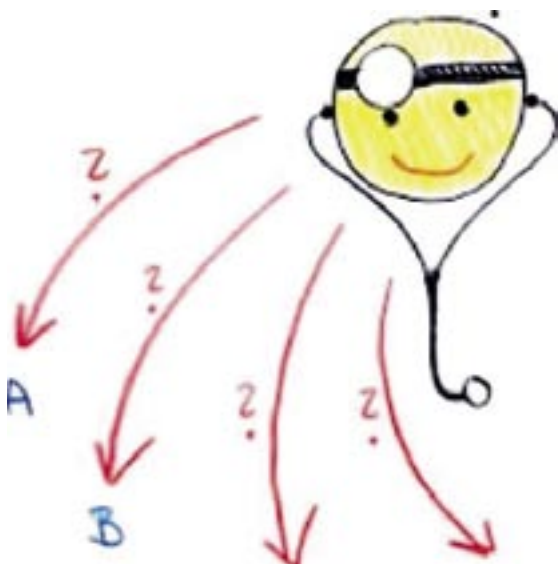
Predpostavka učiteljev je, da je sprotno učenje koristno za študente zato, ker ti omogoča, da pred izpitom v 1 tednu samo „osvežiš“, čez leto že osvojeno znanje, in tako porabiš čim manj časa za sam izpit. In pa, da je na tak način utrjeno znanje bolj odporno proti pozabljanju. Po teh predpostavkah bi ob sprotne učenju tudi „zaostalih izpitov“ bilo manj. Predpostavke puščam odprte za komentarje.

Moje najbolj neposredne izkušnje s sprotnim učenjem so bile lani, v petem letniku, ko sem šel na vaje iz ginekologije v MB. Tam nas je prof. Borko gnal po bolnici in nas hkrati prepričeval, naj se učimo čimbolj sproti. In sem rekel - OK, zakaj pa ne. Vendar sem že po dveh tednih intenzivnih vaj, ko sem se vsak dan iz bolnice odpravil domov za dve do tri ure neposredno v posteljo, opustil kakršnekoli upe na sprotno učenje. Enostavno ni se mi shodilo.

Drugič pa sem lani poskusil sprotno učenje na vajah iz oftalmije in ORLja. Sem se pač odločil, da bom ORL dal bolj na stranski tir in se bom posvetil samo oftalmi. Tu se je stvar izšla, vendar spet - ne gre to z večimi obveznostmi naenkrat, in pa... ne morem reči, da sem na izpitu bistveno boljše ali slabše obvladal predpisano snov, kot pa kdaj v preteklosti na kakem „kampanjskem“ izpitu. Je pa res, da so mi bile vaje sorazmeroma bolj zanimive, ker sem večino stvari kar dobro razumel sproti. ORL pa sem se moral potem itak „kampanjsko“ naučiti.

Problem sprotnega učenja je še en - imelo bi smisel, če bi se nas **sproti preverjalo**, do kam razumemo, in bi se to potem **močno upoštevalo** pri končni oceni izpita. Tako pa je izpit ena „točka v času“, ko moraš dano snov osvojiti in jo pokazati... Kaj razumeš **pred** tem ali **po** tem pa je dejansko vseeno. Kolokviji - razen v redkih primerih - služijo zgolj kot „pripustnica k izpitu“. Poleg tega ponekod na kolokvijih preverjajo snov, ki nima dejanske zveze s tem, kar od tebe pričakujejo na izpitu. (Na izpiti pa sprašujejo snov, ki nima dejanske zveze s tem, kar naj bi **zdravnik** vedel...)

Ob sedanjih pogojih je uspešno „sprotno“ učenje že to, če ti uspe vse glavne predmete iz aktualnega letnika opraviti pred vpisom v naslednji letnik. Seveda pa se zna situacija krepko spremeniti, če bodo z novim načinom študija spremenili tudi koncept preverjanja znanja...

Komentarji zaželjeni :)

Matija Žerdin, študent medicine
matija.zerdin@kiss.uni-lj.si

Seznam bolezni od A do Ž in diferencialne diagnoze

Naš študijski program je zaenkrat zastavljen tako, da od študenta zahteva, da ta zelo dobro osvoji znanje v obliki "seznama bolezni od A do Ž". Začne se že v 3. letniku na patologiji, kjer je podajanje snovi naravnano izrazito v tej smeri, in se bolj ali manj nadaljuje v pozne klinične letnike. Posledica tega je, da študentje v sebi tak seznam dejansko ustvarimo - če nas kdo vpraša, "kaj pa je značilno za to-in-to bolezen", mu bomo znali kar dosti povedati; tisti, ki so ocenjeni kot "boljši študentje" praviloma bolj detaljno, tisti, ki so "ne tako uspešni" pa verjetno nekoliko manj.

Ko pa pridejo v stik s pravimi pacienti, pa imajo oboji težave. Ker pacienti praviloma ne pridejo do zdravnikov z nalepko, "jaz imam pa bolezen B, kaj naj naredim, da bo boljše?", ampak se z nami pogovarjajo o svojih simptomih in znakih. Te se sicer naučimo še kar dobro klasificirati in opisovati (ta del pouka je sicer preveč odvisen od osebnosti mentorja, s katerim delaš...) - najprej pri propedeutiki, kasneje pa še pri specialističnih predmetih... tu pa se vsa stvar ustavi.

Tisto, kar nam (med drugim) pri pouku močno manjka, je del, kjer bi se učili iz anamneze, znakov in simptomov razmišljati o tem, katere vse bolezni bi pacientu lahko povzročale opisane spremembe, oz. kaj vse so njegove diferencialne diagnoze. Do neke mere je temu sicer res namenjena propedeutika, ki pa nam služi predvsem kot obdobje, v katerem se naučimo, da

vsi različni znaki in simptomi sploh obstajajo, in da jih znamo poimenovati. Do razmišljanja o različnih diagnozah pa pride le redkokdo. Še bolj je temu namenjena interna medicina, ki pa je - ZAKAJ LE??? - postavljena povsem na konec medicine, namesto da bi se z njo srečali čim hitreje. (Sicer je res, da imamo v 4. letniku predavanja, ki pa študentom sama zase niso dovolj).

Tako se študent, ko sreča pacienta, vse prehitro „vpiči“ v iskanje ene same diagnoze, s katero bi pojasnil vse najdene spremembe, namesto da bi razmislil o čim večjem številu verjetnih bolezni, ki bi lahko pojasnile bodisi posamezne spremembe ali pa res čim večji del le-teh, in da bi potem z ustreznimi diagnostičnimi sredstvi poskusil potrditi ali ovreči posamezne diagnoze. Namesto tega pa se študent z vso silo oprime „svoje“ diagnoze, in ko se ta izkaže za napačno, ne ve več, kam naprej.

V spremembah pouka, ki se nam obetajo, bi bilo zato verjetno smiselno del pouka prilagoditi temu, da bi študente čim bolj zgodaj aktivno vzpodbujali k takemu načinu razmišljanja. To bi lahko naredili z uporabo problemsko zasnovanega pouka (pri katerem mentor študente že zgodaj vzpodbudi k lastnemu oblikovanju razmišljanja o tem, kako bi pojasnili posamezne probleme), ali pa morda še s kakšnim drugim pristopom. V vsakem primeru pa bodo za kvalitetne spremembe potrebni dovolj usposobljeni mentorji.

Učitelje prosim za predloge na to temo...

Matija Žerdin, študent medicine
matija.zerdin@kiss.uni-lj.si
umotvor@ksmf.org